

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ปัญหาความสอดคล้องของมาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐
กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้มีหนังสือที่ สช. ๕๗๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ บัญญัติให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นกรรมการในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ต่อมาประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ แจ้งขอลาออก จากตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เนื่องจากมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า ผู้ได้รับเลือกเป็น กรรมการต้องไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ และ มาตรา ๒๕๖ ประกอบกับมาตรา ๒๐๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงาน ของรัฐ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจึงขอหารือว่ามาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ สอดคล้องกับมาตรา ๒๕๖ ประกอบกับมาตรา ๒๐๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่ และผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเป็นกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ โดยมีผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง และได้แสดงความเห็น ประกอบการพิจารณา สรุปได้ดังนี้

๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติชี้แจงว่า สำนักงานคณะกรรมการ สุขภาพแห่งชาติทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติที่เป็น คณะกรรมการนโยบายและเป็นคณะกรรมการระดับชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีหน้าที่ วางกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้มีองค์การรวมที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงและมีกลไกในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยทุกฝ่าย มีส่วนร่วม อันจะทำให้สามารถดูแลแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๕๐๑/๐๔๑๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

และทั่วถึง จากบทบาทและหน้าที่ดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่องค์ประกอบของคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจะต้องประกอบด้วยบุคลากรจากหลายภาคส่วน รวมทั้งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องเข้ามาร่วมพิจารณาเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน ซึ่งในเวทีระดับนานาชาติได้มีการเสนอให้สุขภาพเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนประการหนึ่ง สำหรับกรณีประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอลาออกจากการเป็นกรรมการสุขภาพแห่งชาตินั้น เห็นว่า คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเป็นคณะกรรมการระดับชาติที่แยกต่างหากจากสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ จึงไม่ใช่หน่วยงานของรัฐตามนัยบทบัญญัติมาตรา ๒๕๖ ประกอบกับ มาตรา ๒๐๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น การที่มาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นกรรมการสุขภาพแห่งชาติ จึงกระทำได้และสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชี้แจงว่า มาตรา ๒๕๖ ประกอบกับมาตรา ๒๐๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น มาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นกรรมการในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ จึงน่าจะขัดต่อบทบัญญัติมาตรา ๒๕๖ ประกอบกับมาตรา ๒๐๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติประกอบการชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของผู้แทนทั้งสองหน่วยงานแล้ว เห็นว่า มีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติมในรายละเอียดก่อน ดังต่อไปนี้

๑. ประเด็นความสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ของมาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อต้องพิจารณาปัญหาความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแล้ว ปัญหาประการหนึ่งที่จำต้องพิเคราะห์ถึง คือ คำว่า “สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ” ซึ่งน่าจะหมายถึง “ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ” ตามนัยมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่ เนื่องจากคำว่า “สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ” นั้น ไม่มีการกำหนดในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายใด มีเพียงคำว่า “ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ” ซึ่งมีความหมายในลักษณะเดียวกัน นั้นเอง

๒. คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐหรือไม่ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องกำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินการของคณะกรรมการบริหารสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

ตามมาตรา ๒๕^๖ ประกอบกับการมีสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ และอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๖^๗ ดังนั้น คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจึงไม่อาจแยกออกจากกันได้ จึงอาจถือได้ว่า การเป็นกรรมการในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจึงเป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐ

สำหรับปัญหาที่สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติขอหารือมีประเด็นที่จะต้องพิจารณา ดังต่อไปนี้

^๖มาตรา ๒๕ ให้ คสช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๒) เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพ และติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาดังกล่าวพร้อมทั้งเปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย

(๓) จัดให้มีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติและสนับสนุนในการจัดให้มีสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น

(๔) จัดให้มี หรือส่งเสริม สนับสนุนให้มีกระบวนการในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพเพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับระบบสุขภาพแห่งชาติ และผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากนโยบายสาธารณะทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

(๖) เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ หรือการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินการของคณะกรรมการบริหารและสำนักงาน

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ คสช.

มอบหมาย

(๙) วางระเบียบว่าด้วยเบี้ยประชุมที่มีใช้เบี้ยประชุมของ คสช. และระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อเสนอแนะหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพตาม (๒) ต้องสอดคล้องกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ และคำนึงถึงข้อเสนอแนะของสมัชชาสุขภาพด้วย

^๗มาตรา ๒๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่ใช่วิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

ให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว

ประเด็นที่หนึ่ง มาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๕๖ ประกอบกับมาตรา ๒๐๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

ประเด็นที่สอง ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเป็นกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาประเด็นข้อหารือประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า โดยที่มาตรา ๑๓ (๕)^๔ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และมาตรา ๒๖^๕ วรรคสอง กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ต่อมาเมื่อมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ ปรากฏว่า มาตรา ๒๕๖^๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ โดยให้อนุโลมลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการ

^๔มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “คสช.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นกรรมการ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๖มาตรา ๒๕๖ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การถอดถอน และการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๔ วรรคสาม มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา ๒๐๙ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔๓

ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๐๗ (๒)^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาใช้ในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนต้องไม่เป็นกรรมการของหน่วยงานของรัฐ อันเป็นการบัญญัติหลักการดังกล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันเป็นครั้งแรก เมื่อเป็นเช่นนี้ บทบัญญัติมาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นกรรมการในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ จึงอาจขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติมาตรา ๒๕๖ ประกอบกับมาตรา ๒๐๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น มาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ย่อมต้องด้วยกรณีตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เป็นต้นไป

ประเด็นที่สอง เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นหนึ่งแล้วว่า บทบัญญัติที่กำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นกรรมการในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นที่ว่าผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเป็นกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้หรือไม่ อีก

อนึ่ง โดยที่ข้อหารือนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย ดังนั้น การให้ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ในเรื่องนี้ จึงเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินเท่านั้น การวินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุดย่อมเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๓

^๑มาตรา ๒๐๗ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

ในกรณีที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเลือกบุคคลหรือวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อตนได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น